

ΑΛΛΑΓΗ ΝΟΟΤΡΟΠΙΑΣ

Είναι δύσκολο να αλλάξει νοοτροπία ένας λαός με μακρά παράδοση, όπως ο Ελληνικός, αλλά σίγουρα είναι κατορθωτό. Το βλέπουμε σήμερα να γίνεται σε όλες τις νέες ισχυρές χώρες. Οι κοινωνίες άλλαξαν νοοτροπία, έχουν γίνει άλλοι λαοί έπειτα από αιώνες. Αυτό πρέπει να επιδιώξουμε, γιατί αυτό χρειάζομαστε.

Γράφει ο Κώστας
Ε. Γιαννούλας
Σχοή.
Σύμβουλος Δ.Ε.
Πτυχιούχος
Φ.Π.Ψ.

Στη σημερινή δύσκολη συγκυρία, το μεγάλο ζητούμενο είναι η προσαρμογή στα νέα δεδομένα προκειμένου τα παιδιά μας και τα εγγόνια μας να μείνουν Έλληνες και να δουν καλύτερες μέρες.

Πιστεύω ότι μπορούμε να τα καταφέρουμε. Έχουμε το ανθρώπινο δυναμικό και κάποια μέρα για να αντιμετωπίσουμε το εξαιρετικά σοβαρό πρόβλημά μας. Είναι θέμα αλλαγής της εν γένει χρεοκοπημένης λογικής και νοοτροπίας μας, ώστε η κρίση να αποτελέσει αφετηρία για τη χώρα.

Η υπερκατανάλωση - υπερκαταναλωτής είμαι και εγώ και ευτυχώς που με φρενάρει η γυναίκα μου -, το εύκολο κέρδος και η άκοπη εργασία, επειδή τα δανεικά μας έφταναν, αύξησαν τους άνεργους και έφεραν στην πατρίδα μας χιλιάδες μετανάστες για τις δύσκολες εργασίες, που αν δεν ερχόταν η κρίση θα έρχονταν γρηγορότερα, καθότι με τη δική τους εργασία στο χωριό μας είχαμε τα απαραίτητα κηπευτικά και πραγματοποιούνταν οι δύσκολες χειρωνακτικές εργασίες, αλλά και στις παραγωγικές περιοχές συγκεντρώνονταν οι γεωργικές παραγωγές που μας βοήθησαν στο εξαγωγικό εμπόριο.

Βέβαια, αντί να ακούμε το σχόλιο του κ. Μπαρόζο ότι «στην Ελλάδα θα πρέπει να σταματήσουν τα πολιτικά παιχνίδια», θα έπρεπε να αξιοποιήσουμε τους πόρους και τις ευκαιρίες των κεφαλαίων που εισέρευσαν στην Ελλάδα τα τελευταία είκοσι χρόνια για την αναβάθμιση της οργάνωσης της χώρας - εμείς τις ευκαιρίες τις χρησιμοποιήσαμε για την υπερκατανάλωση και τους άσκοπους διορισμούς -.

Φοβάμαι ότι βρισκόμαστε σε έναν φαύλο κύκλο και, αν η κατάσταση δεν ανατραπεί γρήγορα και δυναμικά, θα έχουμε δραματικές εξελίξεις. Η αξιοπιστία της Ελλάδος βρίσκεται στο ναδίρ και πρέπει να την αποκαταστήσουμε άμεσα. Αυτή πρέπει να είναι η απόλυτη προτεραιότητα και το πρωταρχικό μέλημα με σοβαρή και αξιόπιστη δράση της Κυβέρνησης, αλλά και όλης της χώρας.

Σήμερα, κατά τη γνώμη μου, κρίνονται τα επόμενα χρόνια μας ως κράτους και ως κοινωνίας.

Ας ξεχάσουμε τις παρατάξεις και ας ενωθούμε όλοι στον κοινό αγώνα για τις ερχόμενες γενεές.

Πολιτιστικός Σύλλογος Μανωλιάσας

Κοπή πίττας 2014

Στις 6 Ιανουαρίου, ανήμερα των Φώτων, του αγιασμού των υδάτων, ο Πολιτιστικός Σύλλογος έκοψε την Πρωτοχρονιάτικη πίττα με ευχές για ό,τι καλύτερο.

Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στο Πνευματικό Κέντρο μετά από τη Θεία Λειτουργία-Δοξολογία.

Η αίθουσα γέμισε από τους Μανωλιασσίτες, μικρούς και μεγάλους.

Ο παπα-Κώστας έκοψε την πίττα και ευχήθηκε για το καλό του χρόνου.

Ευχές εκ μέρους του Συλλόγου απύθυνε και ο Δημήτριος Θ. Μπέλλου. Το φλουρί βρήκε η Γιάννα, σύζυγος Γεωργίου Αγ. Ντάφλου.

Όλα τα παιδιά πήραν το δώρο τους, προσφορά του Πολιτιστικού Συλλόγου.

Η Μανωλιάσσα χωρίς νερό

Το νερό νεράκι είπε η Μανωλιάσσα το δεύτερο 15ήμερο του Οκτώβρη

Το νερό αποτελεί το σημαντικότερο στοιχείο για τη διατήρηση της ζωής στη γη. Τα 2/3 της επιφάνειας της γης καλύπτονται από το υγρό στοιχείο ενώ το 70% του ανθρώπινου σώματος αποτελείται από νερό.

Η Μανωλιάσσα υδροδοτήθηκε από το Κεφαλόβρυσο το 1983, επί προεδρίας Βασ. Ι. Λιόντου.

Το νερό συγκεντρώνεται επιφανειακά στους πρόποδες του ορεινού όγκου της Ολύτσικας στη θέση «Κεφαλόβρυσος». Τούτο έχει ως συνέπεια τη μόλυνση από βακτήρια, παράσιτα, ιούς και μύκητες. Τα αποτελέσματα των αναλύσεων που γίνονται, βεβαιώνουν την ύπαρ-

ξη κολοβακτηριδίων, τα οποία επιβαρύνουν τον οργανισμό μας.

Για την αντιμετώπιση των κολοβακτηριδίων γίνεται χλωρίωση στο αντλιοστάσιο.

Για το χλώριο, οι επιστήμονες υποστηρίζουν ότι σε μικρές ποσότητες δεν είναι επικίνδυνο. Αν και υπάρχει ο αντίλογος σε αυτό, επιστημαίνεται πάλι από επιστήμονες ότι η χρόνια προληπτική του χρήση, δημιουργεί περισσότερα και σοβαρότερα προβλήματα.

Τώρα ας πάμε να δούμε πώς εξελίχθηκε το πρόβλημα με το νερό στη Μανωλιάσσα το δεύτερο 15ήμερο του Οκτωβρίου 2013.

Συνέχεια στη σελίδα 4

Η Αδελφότητα Μανωλιασσιτών Αθηνών,
Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Μανωλιάσας
Και «τ'αχνάρια», σας εύχονται
Χρόνια Πολλά, Καλή Χρονιά!

Νέο Διοικητικό Συμβούλιο στην Αδελφότητα

Στις 24 Νοεμβρίου 2013, στην οδό Ζήνωνος 3, αίθουσα «Επάλληξ» του 2ου ορόφου, πραγματοποιήθηκαν αρχαιρεσίες για την ανάδειξη νέου Δ.Σ. της Αδελφότητας.

Το νέο Διοικητικό Συμβούλιο έχει ως εξής: Πρόεδρος ο Χρήστος Γ. Γιωτάκης, Αντιπρόεδρος ο Βασίλης Α. Γιωτάκης, Γραμματέας η Γιωτάκη Μαρίνα, Ταμίας η Γιωτάκη Μιμή, Μέλη οι Γιωτάκη Ν. Χρυσή, Μπέλλου Λαμπρινή και Γιωτάκης Α. Αριστομένης.

«Τ'αχνάρια» συγχαίρουν το νέο Δ.Σ. της Αδελφότητας και του εύχονται καλή επιτυχία στο έργο τους.

«Πεθαίνοντας στη Μανωλιάσσα»

Του Αθέκου Ράπητ

Στη σελίδα 5

Άλλοι σκάφτουν κι κλαδεύουν, κι άλλοι πίνουν κι मिθάν.

Γάμοι

- Στις 27 Οκτωβρίου 2013, η Ευαγγελία Κολιού, κόρη της Μαρίας και του Ελευθερίου, παντρεύτηκε τον εγγεστό της καρδιάς της Βασίλειο Κλουρή, γιο της Παναγιώτας και του Χριστόφορου.
- Στις 27 Οκτωβρίου 2013, η Αγγελική Παπαθανασίου, κόρη της Παναγιώτας και του Νικολάου, και ο Χρήστος Τσατσούλης, γιος της Βασιλείας και του Δημητρίου, παντρεύτηκαν στον Ι.Ν. της του Θεού Σοφίας, στην Ανατολή Ιωαννίνων.
- Στις 28 Δεκεμβρίου 2013, ο Ηλίας Πέτρου, γιος της Γιούλας και του Ευαγγέλου, παντρεύτηκε τη Μαρία Γιακούλα, κόρη της Ελένης. Το μυστήριο τελέστηκε στον Ι.Ν. Κοιμήσεως της Θεοτόκου στο Χαϊδάρι. Κομπάρα ήταν η Βάσια Μπάρτζου. Ακολούθησε δεξίωση στο κτήμα Le Chevalier, στη Βαρυμπόμπη.
Να ζήσετε ευτυχισμένοι και καλούς απογόνους!

Πένθη

μό του κελευστή.

• Στις 8 Αυγούστου 2013, πλήρης ημερών έφυγε από τη ζωή η **Πανάγιο Γεωργίου Γιωτάκη**. Ήταν γεννημένη το 1910 και παντρεμένη με τον Γιώργο Γιωτάκη. Απέκτησαν τέσ-

σερα κορίτσια, τη Χρύσω, τη Μαρία, τη Λαμπρινή και τη Βασίλική. Αξιώθηκε να καμαρώσει παιδιά, εγγόνια και δισέγγονα.

• Στις 26 Σεπτεμβρίου 2013, έφυγε από τη ζωή ο **Ελευθέριος Παππάς** σε ηλικία 68 ετών.

• Στις 30 Οκτωβρίου 2013 απεβίωσε η **Διώνχω Κ. Λιόντου** σε ηλικία 79 ετών.

• Στις 2 Νοεμβρίου απεβίωσε στη Μανωλιάσσα η **Αικατερίνη Γεωργίου Γιώτη**. Η Αικατερίνη ήταν 86 ετών και παντρεμένη με το Γιώργο Γιώτη. Έζησαν αρκετά χρόνια στη Γερμανία, όπου ο σύζυγός της έπεσε θύμα τροχαίου.

• Στις 8 Νοεμβρίου 2013, σε ηλικία 90 ετών, έφυγε από τη ζωή η **Ελένη Γούση**. Η Ελένη ήταν παντρεμένη με το Γεώργιο Δ. Γούση και απέκτησαν τρία παιδιά: το Δημήτρη (Αντιναύαρχος), τον Παναγιώτη (γιατρός) και τη Λαμπρινή που ζει στην Αμερική. Ευτύχησε να καμαρώσει παιδιά και εγγόνια.

• Στις 5 Δεκεμβρίου 2013, έφυγε από τη ζωή η **Αικατερίνη Ε. Δημητρίου**. Η Αικατερίνη ήταν ένα από τα έξι παιδιά του Δημητρη-Λία (Μπέλλου και της Αλεξάνδρας) και παντρεύτηκε το Λευτέρη. Απέκτησαν τέσσερα παιδιά, τον Κώστα, τη Νίκη, τον Αλέξη και τη Νούσω. Το 1971 ο

Λευτέρης πήγε στη Σουηδία και ακολούθησε αργότερα και εκείνη. Το 1981 έφυγε από τη ζωή ο γιός τους Κώστας. Επέστρεψαν στο χωριό το 1981, έχτισαν καινούριο σπίτι και μέχρι το 1987 πηγαينوέρχονταν. Αξιώθηκε να καμαρώσει παιδιά, εγγόνια και δισέγγονα.

«Τ'αχνάρια» εκφράζουν τα θερμότερα συλλυπητήρια, εύχονται καλή ανάπαυση και να είναι ελαφρύ το χόμα που τους σκεπάζει. Αιωνία τους η μνήμη.

Ευχαριστήριο

Ο Ποιητιστικός Σύλλογος Μανωλιάσσας ευχαριστεί όλους τους χωριανούς που παραβρέθηκαν στην κοπή της βασιλόπιτας που κάνει κάθε χρόνο στα Θεοφάνεια και μοιράζει δωράκια στα παιδιά για το καλό του χρόνου.

Ευχαριστούμε την **Δήμητρα Αγ. Ντάφλου** που μας πρόσφερε την βασιλόπιτα.

Του φλουρί, που σαν δώρο είχαμε το ποσό των 20 €, το κέρδισε η **Γιάνα Αν. Μπέλλου**, σύζυγος Γεωργίου Αγ. Ντάφλου και η οποία το έδωσε στο Σύλλογο για οικονομική ενίσχυσή του.

Επίσης ευχαριστούμε όλους όσους προσέφεραν χρηματικά ποσά για την οικονομική ενίσχυση του Συλλόγου Μανωλιάσσας.

Ευχόμαστε σε όλους τους χωριανούς Χρόνια Πολλά, Υγεία, Αγάπη και Ευτυχισμένο το Νέο Έτος.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

ΣΤΟ ΓΕΩΡΓΙΟ Δ. ΓΟΥΣΗ

Στις 2 Ιανουαρίου 2014, μέλη της Αδελφότητας, επισκεφτήκαμε το Γεώργιο Δ. Γούση. Ομοηγοούμε ότι μας εξέπληξε η μνήμη του. Μας εξιστόρησε ιστορίες και έθιμα της Μανωλιάσσας με ακρίβεια και λεπτομέρειες. Ευχόμαστε να φτάσουμε στα χρόνια του και να έχουμε τη διαύγεια του.

Τον ευχαριστούμε για την εγκάρδια υποδοχή του και του υποσχόμαστε να τον επισκεπτόμαστε πιο συχνά.

Εκ του Δ.Σ. της Αδελφότητας

**Μια σταγόνα αίμα, σώζει μια ολόκληρη ζωή!
Γίνε κι εσύ εθελοντής αιμοδότης.**

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΜΑΝΩΛΙΑΣΣΙΤΩΝ

17^{ος} Νοεμβρίου 35, Τ.Κ. 17455 Άλιμος

ΙΔΡΥΤΗΣ: **ΚΩΣΤΑΣ Π. ΓΙΩΤΑΚΗΣ**
(Φεβρουάριος 1993)

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ:
ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΜΑΝΩΛΙΑΣΣΙΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ
«Ο ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ»

ΕΚΔΟΤΗΣ & ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ:
ΚΩΣΤΑΣ Π. ΓΙΩΤΑΚΗΣ

Συνδρομές, επιστολές, συνεργασίες κ.λπ.
να στέλνονται στις διευθύνσεις:

ΓΙΩΤΑΚΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ

Ρήγα Φεραίου 41 Τ.Κ. 16674 - Α. Γλυφάδα

Τηλ.-Fax: 210 9852198

krgiotakis@yahoo.gr

ΓΙΩΤΑΚΗ ΧΡΥΣΟΥΛΑ

Κύπρου 8 Τ.Κ. 19200-Ελευσίνα

Τηλ.: 210 5548330

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση ή αναπαραγωγή ολόκληρου ή μέρους αλό τα περιεχόμενα της έκδοσης χωρίς την έγγραφη άδεια του διευθυντή της εφημερίδας.

Παρακαλούμε τα κείμενα που θα αποστέλλονται για δημοσίευση στην εφημερίδα, να είναι καθαρογραμμένα.

Οι αρθρογράφοι φέρουν την ευθύνη των κειμένων τους.

ΑΓΟΝΗ ΓΡΑΜΜΗ

ΝΤΑΦΛΟΣ
ΘΕΟΦΙΛΟΣ

ΛΙΜΑΝΙ ΓΡΑΦΗΝΑΣ ΤΗΛ.: (22940) 23356

Δόμηση εσωτερικού χώρου

**Γυψοσανίδες - Ψευδοροφές
Φωτισμός - Διακόσμηση**

ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΑΡ. ΓΙΩΤΑΚΗΣ

Κήρισούρας 21

Τηλ. 26510 36035 - κιν. 6945 902525

Προσφορές

ΜΠΟΥΡΝΗΣ ΣΤΑΜΑΤΗΣ.....	20 €
ΜΠΡΕΖΙΟΣ ΛΑΜΠΡΟΣ	20 €
ΝΑΚΟΣ ΠΑΥΛΟΣ.....	20 €
ΝΙΚΟΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΣΤΑΣ	20 €
ΝΙΚΟΣ ΛΑΖΑΡΟΣ	20 €
ΝΙΚΟΥ ΜΑΝΘΑ	20 €
ΝΙΚΟΥ ΧΡΙΣΤΙΝΑ	5 €
ΝΙΚΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	20 €
ΝΙΚΟΥ ΑΝΤΩΝΝΙΝΗ ΒΟΥΛΑ.....	20 €
ΝΙΚΟΥ ΜΠΟΝΤΙΟΤΗ ΣΟΥΛΑ	35 €
ΝΟΔΑΡΑΚΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	20 €
ΝΤΑΜΠΟΣ ΛΑΜΠΡΟΣ	20 €
ΝΤΑΦΛΟ ΝΑΠΟΛΕΩΝ	20 €
ΝΤΑΦΛΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ.....	20 €
ΝΤΑΦΛΟΣ ΘΕΟΦΙΛΟΣ.....	20 €
ΝΤΑΦΛΟΥ ΚΩΝ. ΜΑΡΙΑ	10 €
ΝΤΑΦΛΟΥ ΚΡΑΝΑ ΜΑΡΙΑΝΘΗ.....	12 €
ΝΤΑΦΛΟΥ ΑΛΙΚΗ	20 €
ΝΤΑΦΛΟΥ ΣΚΟΥΦΟΥ ΜΑΡΙΑ	20 €
ΝΤΑΦΛΟΥ ΣΤΑΥΡΙΔΗ ΧΑΡΟΥΛΑ.....	20 €
ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗΣ.....	20 €
ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΛΑΜΠΡΟΣ.....	20 €
ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ.....	60 €
ΠΑΠΠΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΙ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ.....	40 €
ΠΑΠΠΑΣ ΕΛ. ΝΑΠΟΛΕΩΝ	20 €
ΠΑΠΠΑΠΟΣΤΟΛΗ ΓΙΩΤΑΚΗ ΧΡΥΣΑΝΘΗ.....	20 €
ΠΑΠΠΑΣ ΠΑΥΛΟΣ	20 €
ΠΑΣΧΑΛΗ ΜΠΕΛΛΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ.....	20 €
ΠΑΠΠΑΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ	20 €
ΠΕΤΡΟΥ ΠΑΥΛΟΣ	20 €
ΠΕΤΡΟΥ ΙΩΑΝΝΗΣ	20 €
ΠΗΓΑΔΙΤΗ ΟΛΓΑ	20 €
ΠΕΤΡΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	20 €

ΠΕΤΡΟΥ ΓΕΩΡ. ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ	5 €
ΠΕΤΡΟΥ ΕΥΘΥΜΙΟΣ	5 €
ΡΟΥΝΤΗ ΕΥΓΕΝΙΑ	5 €
ΠΕΤΡΟΥ ΧΡΥΣΑΦΗ ΓΛΥΚΕΡΙΑ	20 €
ΠΟΛΙΤΟΥ ΖΩΗ.....	20 €
ΣΙΑΝΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	20 €
ΤΑΜΟΥΡΙΔΗΣ ΝΙΚ. ΧΡΗΣΤΟΣ	5 €
ΤΣΑΒΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ.....	5 €
ΤΑΜΟΥΡΙΔΗ ΝΙΚ. ΓΑΒΡΙΕΛΑ.....	5 €
ΤΖΙΜΑΣ ΜΙΧΑΛΗΣ	20 €
ΤΖΙΜΑ ΜΑΡΙΑ	5 €
ΤΖΙΜΑΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ	20 €
ΤΖΙΜΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ.....	20 €
ΤΖΙΜΑΣ ΕΥΑΓ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ	12 €
ΤΖΩΡΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ	20 €
ΤΣΙΓΚΟΣ ΠΕΡΙΚΛΗΣ	20 €
ΧΡΟΝΗΣ ΝΙΚ. ΜΑΡΙΟΣ.....	25 €
ΤΣΙΠΟΥΡΑ ΕΥΤΥΧΙΑ	20 €
ΧΡΟΝΗΣ ΑΛΕΚΟΣ	20 €
ΧΑΡΚΟΠΛΙΑ ΑΝΝΑ ΜΑΡ.	5 €

ΜΠΕΛΛΟΣ ΚΛΕΑΡΧΟΣ.....200 €
ΓΙΩΤΑΚΗΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ ..... 100 € |

προς Αδελφότητα, αντί στεφάνου Καθηρρός Μπέλλου, Ευαγγέλου Νάκου & Κων/νου Νάκου

ΓΑΜΟΣ & ΒΑΠΤΙΣΗ
Στολισμοί - Δεξιώσεις

- Μπομπονιέρα
- Πρόσκληση
- Γλυκό

ΚΙΚΗΣΙΑΝΗ

ΖΩΗ ΤΖΙΜΑ

Τηλ.: 697 8073201

210-5578206

ΑΣΠΡΟΠΥΡΓΟΣ

Στο γεγονός που θα αναφέρω ήμουν παρών. Η μεσόκοπη κυρία βαδίζει αμέριμνη στο κέντρο του δρόμου. Ένας βιαστικός οδηγός επιτίθεται φραστικά στην κυρία που του δημιουργεί πρόβλημα και εκείνη ανταποδίδει κάνοντας και την απρεπή - πηλη πατροπαράδοτα ελληνική - χειρονομία της ανοιχτής παλάμης. Οι παρευρισκόμενοι το διασκεδάζουν αλλήλα περιέρχονται σε σύγχυση όταν μερικοί είπαν ότι είχαν δει στην τηλεόραση τη φωτογραφία αυτής της κυρίας που είχε χαθεί και την αναζητούσαν οι δικοί της στη Γραμμή Ζωής, γιατί έπασχε από κατάθλιψη.

Οικονομική κρίση και κατάθλιψη

των που προέκυψαν από πρόσφατη πανελλαδική επιδημιολογική μελέτη του Ε.Π.Ι.Ψ.Υ. για τη σχέση του άγχους και της κατάθλιψης με τις οικονομικές δυσχέρειες στον ελληνικό πληθυσμό, καταγράφηκε γρήγορη αύξηση της κατάθλιψης και των αυτοκτονικών τάσεων στο διάστημα 2009-2011, ακριβώς δηλαδή την περίοδο κατά την οποία η οικονομική κρίση έκανε αμείλικτη την παρουσία της στην καθημερινότητά μας.

Μέχρι τώρα η κατάθλιψη θεωρούνταν θλιβερό «πρόνιο» των γυναικών, των ατόμων μέσης ηλικίας, των ανέργων, των ανθρώπων που ζουν μόνοι τους, ενώ τα τελευταία τέσσερα χρόνια χτύπησε και τις πόρτες των ανδρών, των παντρεμένων, των νέων, αλλήλα και αυτών που ήταν κοντά στη συνταξιοδότηση. Κανέναν ανάμεσά μας, όποιο και αν είναι το μορφωτικό του επίπεδο, το επάγγελμα, το εισόδημα, το φύλο και η ηλικία, δεν μπορεί να θεωρείται απρόσβλητος γιατί σήμερα η κατάθλιψη και οι ψυχικές διαταραχές δεν κάνουν διακρίσεις.

Έτσι, η ανάγκη ενίσχυσης της ψυχικής υγείας γίνεται απαραίτητη. Αγάπη, φίλοι, οικογένεια, προσωπικές σχέσεις, είναι το στήριγμα για να περιοριστεί η ανατροπή της ψυχικής ισορροπίας, αφού η ανεργία αυξάνεται, τα μέτρα λιτότητας πολλαπλασιάζονται και οι φορολο-

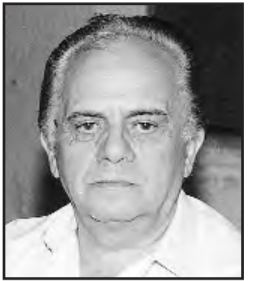
γικές αυξήσεις είναι δυσβάσταχτες με συνέπεια να περιορίζεται η κατανάλωση και τα καταστήματα να κατεβάζουν ρολά συνέχεται.

Μόνον αν έρθει το τέλος της εποχής που φορολογούμενοι στα υψηλά κλιμάκια της εξουσίας έγραφαν στα παλιά τους τα παπούτσια τους νόμους και τους κανόνες και έκλειβαν και ρουσφετολογούσαν αποκάλυπτα και φοροδιέφευγαν, θα έχουμε ελπίδες για ανάπτυξη.

Μόνον αν αυτοί αντιμετωπιστούν ως εγκληματίες του Κοινού Ποινικού Δικαίου, αφού στερούσαν από την ελληνική κοινωνία πόρους που μπορούν να στηρίξουν λειτουργίες όπως υπηρεσίες υγείας και παιδείας, θα πάψει η κηδεμονία της πατρίδας μας.

Όπου να ξεπεραστεί η κρίση, η αναζήτηση της κατάλληλης βοήθειας είναι δικαίωμα αλλήλα και ευθύνη κάθε ανθρώπου που υποφέρει ψυχικά.

Δεν είναι ντροπή, δεν είναι αδυναμία.

Γράφει ο Κώστας Ε. Γιαννούλας Σχοή. Σύμβουλος Δ.Ε. Πτυχιούχος Φ.Π.Ψ.

Δυστυχώς, η ΚΑΤΑΘΛΙΨΗ και οι ψυχικές διαταραχές τείνουν να αναδεικτούν εθνική νόσος για την Ελλάδα. Ανεργία, απολήψεις, αβεβαιότητα, ανασφάλεια, φόβος, άγχος, αγωνία, θλίψη και απελπισία, αποτελούν ένα εκρηκτικό μείγμα καταστάσεων και συναισθημάτων, δίνει δε τη θέση της σε μία κατάσταση που κρύβει ψυχικό πόνο και γίνεται μία σύγχρονη επιδημία. Η ψυχική υγεία φαίνεται να ακολουθεί την πορεία της οικονομίας και με αυτή ακριβώς την ψυχική συρρίκνωση, συνδέεται και η οικονομική κρίση.

Μέχρι τώρα η επιστημονική κοινότητα υποστήριζε ότι, τα άτομα που είναι πιο ευάλωτα στις συνέπειες της οικονομικής κρίσης είναι οι νέοι, οι ηλικιωμένοι και οι ευπαθείς κοινωνικές ομάδες. Τώρα βάσει των ευρημά-

Τα νέα από το Δήμο και την Τοπική Κοινότητα Μανωλιάσας

Ο δήμαρχος κ. Φ. Φίλιος και οι δύο αντιδήμαρχοι Δ. Νάστος και Δημ. Θεμελής, αναφερόμενοι στην υδροδότηση της Μανωλιάσας, ανακοίνωσαν ότι κατόπιν επικοινωνίας με το Δήμαρχο Δωδωναίων κ. Κατσανάκη, τούς υποσχέθηκε ότι θα επιτρέψει η Μανωλιάσσα να υδροδοτηθεί από τη γεώτρηση της Αγ. Παρασκευής Μελλυγών.

Ο πρόεδρος της ΔΕΥΑΪ κ. Φίλιος και ο διευθυντής κ. Γιωτάκης προμηθεύτηκαν αντλία και λάστιχο για να συνδέσει τη γεώτρηση της Αγ. Παρασκευής με το αντλιοστάσιο. Ακολουθεί έγγραφο του Δήμου Δωδωναίων προς το Δήμο Ιωαννιτών, βάση του οποίου δεν εγκρίνεται η άδεια για την εγκατάσταση αντλίας στη γεώτρηση Αγ. Παρασκευής.

Μετά από όλα αυτά, έγινε συνάντηση στις 16 Νοεμβρίου στο Δημαρχείο της Πεδινής του κ. Φίλιου, του αντιδημάρχου κ. Νάστου, του αντιδημάρχου οικονομικών κ. Μανταλόβα, του αντιδημάρχου έργων κ. Μασσαλά και του αντιδημάρχου τουρισμού κ. Γκόλα με τους προέδρους των Τοπικών Συμβουλίων του πρώην Δήμου Μπιζανίου. Από την Τ. Κοινότητα Μανωλιάσας συμμετείχαν ο πρόεδρος Δημήτριος Μπέλλος και ο σύμβουλος Βαγγέλης Γ. Γιωτάκης.

Στη συνάντηση ο κ. Νάστος εκφράζοντας το αίτημα του Τοπ. Συμβουλίου Μανωλιάσας, ζήτησε από το δήμαρχο να δοθεί λύση στο πρόβλημα υδροδότησης της Μανωλιάσας. Ο κ. Φίλιος απάντησε λέγοντας: «Δεν επιτρέπεται σήμερα να πίνουμε νερό από υδρομάστευση, γι' αυτό θα δοθεί οριστική λύση με γεώτρηση.»

Ο δήμαρχος επανήλθε στο θέμα στις 3/01/2014 και σε τηλεφωνική επικοινωνία με τον πρόεδρο του Τ. Σ. ανακοίνωσε ότι τη γεώτρηση θα αναλάβει ο Σύνδεσμος Ύδρευσης Λεκανοπεδίου Ιωαννίνων. Απομένει να ολοκληρωθεί ο φάκελος με όλες τις απαιτούμενες μελέτες για το ως άνω έργο, να κατατεθεί στην Περιφέρεια Ηπείρου και στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση Δυτικής Μακεδονίας ώστε να δοθεί η άδεια για τη γεώτρηση. Μεταξύ των άλλων, ο δήμαρχος υποσχέθηκε, ως πρόεδρος της ΔΕΥΑΪ, ότι θα αναλάβει πρωτοβουλία για την αποκατάσταση του κεντρικού αγωγού που συνδέει το αντλιοστάσιο με τις δεξαμενές στη Μανωλιάσσα.

Ας μην ξεχνάμε ότι διανύουμε προεκλογική περίοδο. Θέλουμε να πιστέψουμε ότι θα κρατήσουν το λόγο τους.

Η ΔΕΗ ύστερα από πρόταση της Τεχνικής Υπηρεσίας του Δήμου Ιωαννιτών, ανέλαβε τη μελέτη για την τοποθέτηση μετασχηματιστού και μιας κολώνας για την ηλεκτροδότηση του μνημείου. Το ποσό που θα απαιτηθεί είναι μεταξύ 10.000. ευρώ και 10.500 ευρώ.

Συνεχίζεται το πρόγραμμα «Θησέας» με τοποθέτηση νέου αγωγού από την οικία Γεωργίου Π. Μπέλλου μέχρι την θέση «Λούτσα», που θα συνδεθεί με τον κεντρικό αγωγό με σωλήνα Φ63. Επίσης, θα γίνει αντικατάσταση του αγωγού από τη «Λούτσα» μέχρι την οικία της Δημήτρως Α. Γιωτάκη. Το έργο θα εκτελέσει ο κ. Γιώργος Γιαννακάς και προγραμματίζεται για τις αρχές της άνοιξης.

Ο Δήμος Ιωαννιτών προγραμματίσει να δοθούν στην Τοπ. Κοινότητα Μανωλιάσας 4-5 κάδοι ανακύκλωσης (χρώματος μπλε), 3 κάδοι αποκομιδής σκουπιδιών και 2 κάδοι αποκομιδής βαρέων αντικειμένων.

Στη συνεδρίαση της 16ης Νοεμβρίου 2013, μεταξύ των άλλων θεμάτων, διανεμήθηκε το ποσό των 5.300 ευρώ για:
Α. τοιμεντοστρώσεις οδών της Τ.Κ. Μανωλιάσας και
Β. ασφαλιστική δρομολογία από την πλατεία μέχρι την οικία του Μιχάλη Τζίμα.

Οι καιρικές συνθήκες δεν επέτρεψαν την εκτέλεση των έργων μέσα στη χρονιά που πέρασε και θα εκτελεστούν εντός του 2014.

Πρακτικό Νο 6

Στη Μανωλιάσσα σήμερα στις 25 Οκτωβρίου 2013, ημέρα Παρασκευή και ώρα 12.00, συνεδρίασε εκτάκτως το Τ.Σ. Μανωλιάσας στην αίθουσα του Πνευματικού Κέντρου Μανωλιάσας.

Παρόντες: α) Μπέλλος Δημήτριος του Θεολόγου, Πρόεδρος Τ.Κ.
β) Ντάφλος Ευθύμιος του Κων/νου, Αντιπρόεδρος Τ.Κ.
γ) Γιωτάκης Ευάγγελος του Γεωργίου, Μέλος Τ.Κ.

Θέμα: Μη επάρκεια νερού στη θέση «Κεφαλόβρυσος»

Ο Πρόεδρος ενημέρωσε το Τ.Σ. Μανωλιάσας ότι στην υδρομάστευση στη θέση «Κεφαλόβρυσος» της Τ.Κ. Μανωλιάσας δεν έχει την απαραίτητη ποσότητα νερού να ανεβάσει το αντλιοστάσιο στις δεξαμενές της Τ.Κ., λόγω της ανομβρίας και της υπεράντησης από το Δήμο Δωδώνης, με συνέπεια το μισό χωριό να μην έχει καθόλου νερό για τις ανάγκες του.

Αποφασίστηκε ομόφωνα να γίνουν άμεσα, ενέργειες όπως να ενημερωθεί για το πρόβλημα τόσο ο Δήμαρχος Φίλιππος Φίλιος, όσο και ο Αντιδήμαρχος Νάστος Δημήτριος και Θεμελής Δημήτριος και να βρεθεί λύση στο ανωτέρω πρόβλημα.

Επίσης, η ΔΕΥΑΙ να στείλει άμεσα συνεργείο να δοθεί λύση έτσι ώστε να πάρουμε νερό, περισσότερο νερό, από την υδρομάστευση με αντλίες που θα στέλνουν νερό στο αντλιοστάσιο, μέχρι να βρεθεί λύση μέσω Δήμου, είτε να γίνει νέα γεώτρηση, είτε να δοθεί λύση από τη γεώτρηση στη θέση «ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ» του Δήμου Δωδώνης της Τ.Κ. Μελλυγούς.

Συντάχθηκε και υπογράφεται το παρόν:

α) Μπέλλος Δημήτριος, β) Ντάφλος Ευθύμιος, γ) Γιωτάκης Ευάγγελος

Πρακτικό Νο 7

Στη Μανωλιάσσα σήμερα την 19ην του μηνός Δεκεμβρίου του έτους 2013, ημέρα Πέμπτη και ώρα 20.00, συνεδρίασε το Τ.Σ. Μανωλιάσας στην αίθουσα του Πνευματικού Κέντρου Μανωλιάσας.

Παρόντες: α) Μπέλλος Δημήτριος του Θεολόγου, Πρόεδρος Τ.Κ.
β) Ντάφλος Ευθύμιος του Κων/νου, Αντιπρόεδρος Τ.Κ.
γ) Γιωτάκης Ευάγγελος του Γεωργίου, Μέλος Τ.Κ.

Θέμα: 1) Προμήθεια νέων οργάνων παιδικής χαράς Μανωλιάσας
2) Χαλικοστρώσεις οδών της Τ.Κ. Μανωλιάσας

Αποφασίζει ομόφωνα:

1) Την προμήθεια νέων οργάνων της Παιδικής Χαράς, με το σκεπτικό ότι τα υπάρχοντα όργανα είναι επικίνδυνα για χρήση λόγω φθοράς και παλαιότητας (από το 1980) καθώς επίσης και την τοποθέτηση προστατευτικών πηλακιδιών (δαπέδου) για την ασφαλή χρήση αυτής.

2) Προμήθεια από το Δήμο Ιωαννιτών χαλικιού 3Α καθώς επίσης επιστροφή σε αγροτικούς δρόμους της Τ.Κ. Μανωλιάσας οι οποίοι χρήζουν συντήρησης.

Συντάχθηκε και υπογράφεται το παρόν:

α) Μπέλλος Δημήτριος, β) Ντάφλος Ευθύμιος, γ) Γιωτάκης Ευάγγελος

Πρακτικό Νο 1

Στη Μανωλιάσσα σήμερα την 8 Ιανουαρίου 2014 ημέρα Τετάρτη και ώρα 20.00, συνεδρίασε το Τ.Σ. Μανωλιάσας στην αίθουσα του Πνευματικού Κέντρου Μανωλιάσας.

Παρόντες: α) Μπέλλος Δημήτριος του Θεολόγου, Πρόεδρος Τ.Κ.
β) Ντάφλος Ευθύμιος του Κων/νου, Αντιπρόεδρος Τ.Κ.
γ) Γιωτάκης Ευάγγελος του Γεωργίου, Μέλος Τ.Κ.

Θέμα: Επιλέξιμες βοσκήσιμες εκτάσεις της Τ.Κ. Μανωλιάσας

Αποφασίζει ομόφωνα στην μη παραχώρηση βοσκοτόπων στους κατοίκους εκτός της Τ.Κ. Μανωλιάσας, με το σκεπτικό ότι οι διαθέσιμες εκτάσεις αυτή τη στιγμή είναι λίγες και δεν καλύπτουν τις ανάγκες των ήδη κτηνοτρόφων της Τ.Κ. Μανωλιάσας και των κατοίκων αυτής που σκέφτονται να δημιουργήσουν κτηνοτροφικές μονάδες στην Τ.Κ. Μανωλιάσας στο μέλλον άμεσα, και ότι οι ήδη υπάρχουσες εκτάσεις που εμφανίζονται ως εκμεταλλεύσιμες, στο μεγαλύτερο ποσοστό τους είναι σε γκρεμίες και έχουν καλυφθεί με πουρνάρια κ.λπ.

Συντάχθηκε και υπογράφεται το παρόν:

α) Μπέλλος Δημήτριος, β) Ντάφλος Ευθύμιος, γ) Γιωτάκης Ευάγγελος

Πολιτιστικός Σύλλογος Μανωλιάσας Κοπή Πίττας 2014

Φωτογραφικά
στιγμιότυπα

Η Μανωλιάσσα χωρίς νερό

Το νερό νεράκι είπε η Μανωλιάσσα το δεύτερο 15ήμερο του Οκτώβρη

Συνέχεια από σελίδα 1

Το ιστορικό: από τις 15 Οκτωβρίου είχαμε τις πρώτες ενδείξεις ανεπαρκούς υδροδότησης όλων των νοικοκυριών της Μανωλιάσας. Οι συνοικισμοί Μεσοράχης και Γκρόσσης έμειναν από νερό. Ο πρόεδρος του Τοπικού Συμβουλίου Δημήτριος Μπέλλος αύξησε τις ώρες λειτουργίας των αντλιών από 12 σε 18 ώρες για να έρχεται στις δεξαμενές μεγαλύτερη ποσότητα νερού. Παρ' όλη αυτά, η αύξηση των ωρών δεν διαφοροποίησε την κατάσταση. Ο πρόεδρος του Τ.Σ. επικοινωνήσε στις 26 Οκτω-

βρίου με τον κ. Ταπακούδη, υπεύθυνο της ΔΕΥΑΙ για τα αντλιοστάσια, ο οποίος έστειλε τον εξωτερικό συνεργάτη της εταιρείας κ. Πέτρο Παπαϊωάννου. Ο κος Παπαϊωάννου διαπίστωσε ότι οι αντλίες δουλεύουν κανονικά αλλά το νερό δεν ερχόταν από την υδρομάστευση στο αντλιοστάσιο.

Εν συνεχεία, ο πρόεδρος του Τ. Σ. ήρθε σε επικοινωνία με τον κ. Σπυρόπουλο, δημοτικό σύμβουλο Δωδώνης, πρώην αντιδήμαρχο και υπεύθυνο υδροδότησης του Δήμου Δωδώνης. Ο κ. Σπυρόπουλος, ο οποίος κρατάει τα κλειδιά του περιφραγμένου χώρου στο «Κεφαλόβρυσο» όπου βρί-

σκονται όλες οι υδρομαστεύσεις Θεριακισίου, Κοπάνης, Δωδωνούπολης και Μανωλιάσας, έδωσε προφορική άδεια να καταστραφούν τα ρουκέτα της εισόδου στον περιφραγμένο χώρο για να ελεγχθεί το σημείο υδρομάστευσης προς εξακρίβωση του προβλήματος.

Διαπιστώθηκε ότι το νερό δεν επαρκούσε λόγω ανομβρίας και υπεράντησης από το Δήμο Δωδώνης. Με υποβρύχια αντλία ενισχύθηκε η παροχή νερού προς το αντλιοστάσιο αλλά και αυτή η κίνηση δεν απέδωσε.

Στη συνέχεια άλλαξαν τη φορά της άντησης από το αντλιοστάσιο προς την υ-

δρομάστευση και από το σωλήνα βγήκαν τρεις νάιλον σακούλες σκουπιδιών και αρκετή ποσότητα χώματος. Μετά από όλα αυτά, έγινε επανασύνδεση της υδρομάστευσης με το αντλιοστάσιο που είχε ως αποτέλεσμα την πλήρη παροχή νερού στο χωριό.

Στις 28 Οκτωβρίου, έλαβε τέλος η φθινοπωρινή περιπέτεια των κατοίκων της Μανωλιάσας, οι οποίοι δεν μπορούσαν να πιστέψουν ότι έμειναν από νερό.

Η ασφαλής και αποτελεσματική παροχή νερού αποτελεί τη σημαντικότερη υποχρέωση της πολιτείας.

Ματιές στο παρελθόν

← Διακρίνονται από αριστερά προς τα δεξιά: Χρυσή Π. Νίκου, Γεωργία Κων. Γούση, Βασιλεία Βασ. Νίκου και Βαϊούλα Γεωρ. Νάκου.

→ Διακρίνονται από αριστερά προς τα δεξιά: Χρήστος Φ. Ζήκος, Δημήτρης Νίκου και Βασίλειος Κων. Γούσης.

Φωτογραφικό αρχείο Χρήστου Π. Νίκου

«Πεθαίνοντας στη Μανωλιάσσα»

Συνέχεια από το φύλλο 81

Ο **Νιούμπολντ** σημαντικό πολιτικό στέλεχος, του Φιλελεύθερου κόμματος στο Λονδίνο και στο Μπίρμιχαμ, επέλεξε για δεύτερη φορά, να καταταχτεί στον ελληνικό στρατό.

Πολέμησε ενταγμένος στο στρατιωτικό σχηματισμό της II Μεραρχίας, με διοικητή τον υποστράτηγο **Κωνσταντίνο Καλλάρη**, που υπαγόταν στο 1ο Σύνταγμα πεζικού, με διοικητή τον συνταγματάρχη (ΠΖ) **Μέξα Γεώργιο**.

Οι ρυτίδες του θετικισμού

Ένας τραυματίας στη μάχη στο Σαραντάπορο, αναφέρει χαρακτηριστικά για τον Νιούμπολντ, στον πολεμικό ανταποκριτή της εφημερίδας «ΠΑΤΡΙΣ», στις 5 Ιανουαρίου 1913: «Ενθυμούμαι ότι τον συνήντησα μετά την μάχην του Σαραντάπορου, κατά μίαν ωρίαν στάσιν... το ξερακιανόν του προσώπου του με είχαν κάμει να απορήσω δια μυριστήν φοράν, που κρύπτουν τόσων ζώνη οι άνθρωποι της πατρίδος του. Η οστεώδης ρίς (μύτη) του προείχεν αρκετά, τα δε μάγουλά του δεν διέγραφον καμπύλας μήλων, αλλή εσχημάτιζον δύο βαθουλούς λάκκους. Τα μάτια του μου είχαν κάμει ιδιαίτερον εντύπωσιν. Ήσαν μικρά και εξηκόντιζον λάμψεις ευφυΐας. Το μέτωπόν του εις το μέσον είχαν τα κατακορύφους ρυτίδας, που αφήνει η πολλή σκέψις και παρουσιάζει ο θετικισμός. Το υψηλόν του ανάστημα επρόδιδε την Βρετανικήν καταγωγήν του και ακόμη η τάξις που ηπλούτο επάνω του. Το άνω χείθος του διετήρει μερικώς ψαλλιδισμένες τρίχας. Το χρώμα του προσώπου του σας έπειθε περί της καλής του υγείας. Ήτο πάντοτε ροδοκόκκινος. Ο Νιούμπολντ εφείνετο ότι είχε πατήσει τα 35 έτη, η δε κράσις του επεριφρόνει τας κακουχίας και αντετάσσετο κατά των στερήσεων...»

Το πρωινό της 5ης Οκτωβρίου 1912, ο ελληνικός στρατός, πέρασε την μεθόριον στη Θεσσαλία και συγκρούστηκε με τις φρουρές των τουρκικών φυλακών, καταλαμβάνοντας την Ελασσόνα και τη Δεσκάτη την επόμενη μέρα. Ο **Νιούμπολντ** ενταγμένος στο 1ο σύνταγμα πεζικού της II μεραρχίας, συμμετέχει στις αρχικές φάσεις των πρώτων στρατιωτικών επιχειρήσεων πολεμώντας στην πρώτη γραμμή. Βαδίζει αγόγυστα σαν απλός πεζικάριος, χωρίς απαιτήσεις. Οι μάχες στα στενά του Σαραντάπορου, στα Σέρβια της Κοζάνης, στα Γιαννιτσά, γίνονται αναπόσπαστο κομμάτι της ψυχής του και αποτυπώνονται γραπτώς, μέσα στο μικρό του σημειωματάριο, με την παραμικρή λεπτομέρεια, μετά από την ανάπαυλα, της κάθε μάχης.

Η εφημερίδα «ΠΑΤΡΙΣ», στις 5 Ιανουαρίου 1913, σκιαγραφεί την έντονη προσωπικότητα του Νιούμπολντ: «Είχεν μανίαν με το τσάι... Ο γυλιός του ήτο εφωδιασμένος με τροφάς και με φάρμακα της πρώτης

ανάγκης. Και όχι όλα αυτά δια τον εαυτόν του. Οι

Του **Αλέκου Ράπη**

συνάδελφοί του εύρισκον μίαν πραγματικήν ανακούφισην πλησίον του. Εκείνο που είχαν αυτός, το εμοίραζε μαζή των. Του προσέφερον και αυτοί ότι είχαν. Τον ανεγνώριζον ως αδελφόν των και ο **Νιούμπολντ** ήτο ευτυχής με την ορθήν αντίληψιν των συστρατιωτών του... ο **Νιούμπολντ** δεν εδίσταζεν να πάρη εις τον ώμον του κανένα ασθενή. Τον είδα να φορτώνεται τον οπλισμόν ενός στρατιώτου, ο οποίος είχε κουρασθή πολύ από την πορείαν. Τον είδον ακόμη εις μίαν επιβίβασιν να αρπάξη εις τα στιβαράς του χείρας του τους συναδέλφους του και να τους τοποθετήσει εις την μαούναν...»

Στις 26 Οκτωβρίου 1912, ο ελληνικός στρατός απελευθερώνει την Θεσσαλονίκη, χωρίς να υπάρξουν αιματοχυσίες, υποχρεώνοντας τον τουρκικό στρατό (1.000 αξιωματικοί και 25.000 στρατιώτες μαζί με τον οπλισμό τους), να συνθηκολογήσει, σε μια «άνευ όρων» παράδοση.

Στις μονάδες που συμμετέχουν στα επινίκια της απελευθέρωσης της Θεσσαλονίκης, είναι και το 1ο σύνταγμα πεζικού της II μεραρχίας, στο οποίο υπάγεται και ο Νιούμπολντ. Στη συνέχεια το 1ο σύνταγμα πεζικού της II μεραρχίας, αναλαμβάνει δράση για να εκδιώξει τον τουρκικό στρατό από την Βόρειο Ήπειρο, στους τους Άγιους Σαράντα.

Ο **Νιούμπολντ**, είναι πλέον ένας εμπειροπόλημος στρατιώτης, συμμετέχοντας και σε αυτή την εκστρατεία του ελληνικού στρατού.

Η εφημερίδα Evening Post της Αυστραλίας και της Νέας Ζηλανδίας στις 15 Φεβρουαρίου 1913, σε ανταπόκριση του Πρακτορείου Ρώτερ από την Αθήνα, του αφιερώνει τετράστιχο αναφέροντας σχετικά:

«Ήταν η μεγάλη του αγάπη για την Ελευθερία, που τον έσπρωξε στη μοίρα του με τους Έλληνες στον πόλεμο εναντίον των Τούρκων το 1897 και ξανά στην παρούσα εκστρατεία.

Ο **Πάπμπερ Νιούμπολντ**, ήταν γεννημένος μαχητής και αν ο αντίπαλός του ήταν ένας Τογ (αγγλικό συντηρητικό κόμμα, αντίπαλο των Φιλελευθέρων), ή ένας Τούρκος, δεν θα παρατούσε τον εαυτό του, αλλή θα ερχόταν σε δράση κάθε φορά, με την ικανότητα που είχε...»

Στις αρχές Οκτωβρίου 1912, ο ελληνικός στρατός αρχίζει τις στρατιωτικές επιχειρήσεις στην Ήπειρο, απελευθερώνοντας τη Φιλιπιάδα στις 12 Οκτωβρίου και στη συνέχεια την Πρέβεζα στις 21 Οκτωβρίου 1912.

Τις επόμενες μέρες, ο τουρκικός στρατός, διατάσσει οπισθοχώρηση και συμπύσσεται στις οχυρώσεις, που περιβάλλησαν από το νότο και από τα δυτικά, το λεκανοπέδιο των Ιωαννίνων και είναι οι οχυρώσεις στην τοποθεσία Μπιζάνι, ενώ από τον Νοέμβριο της ίδιας χρονιάς, η πόλη των Ιωαννίνων, μπαίνει σε στενή φάση πολιορκίας, από τον ελληνικό στρατό.

Ο **Νιούμπολντ** βρίσκεται ακόμη με το 1ο σύνταγμα πεζικού της II μεραρχίας, στις στρατιωτικές επιχειρήσεις κατά του τουρκικού στρατού, στο έδαφος της Βορείου Ηπείρου. Βιώνει

σαν στρατιώτης, όλη την σωματική, αλλή και ψυχολογική κούραση αυτού του «μοντέρνου πολέμου», και υπομένει με στωικότητα όπως οι συναδέλφοί του ελληνικές στρατιώτες, τις κακουχίες και τα στερητικά σύνδρομα, αυτής της εκστρατείας.

Η εφημερίδα «ΠΑΤΡΙΣ», στις 5 Ιανουαρίου 1913 αναφέρει σχετικά για αυτόν:

«Ο Νιούμπολντ δεν εγόγγυσεν ποτέ δια τας φοβερὰς κακουχίας της εκστρατείας, εξέφραζεν μόνον τον θαυμασμόν του δια την αντοχήν του Έλληνος στρατιώτου. Πόσον έχαιρε δια τα προτερήματα των στρατιωτών μας και πόσον εθίβετο δια τα ελαττώματα της φυλής μας. Και εις τας δύο περιπτώσεις εξέδηλου τας σκέψεις του. Εκείνοι που συνενοούντο μαζή του πυτύχσαν να ανακαλύψουν τον θησαυρόν, που περιέκλειε το μικρόν του κρανίον. Κατήκει με τας ιδέας του και εξέπληττε με τον θετικισμόν του. Τα λόγια του ήσαν αποσταλάγματα βασανισμένης σκέψεως και διαυτό ήσαν πάντοτε ολίγα...»

Και ενώ στην Ήπειρο, συνεχίζονται οι επιχειρήσεις του ελληνικού στρατού κατά του τουρκικού στρατού, στις 12 Δεκεμβρίου 1912, η Στρατιά Ηπείρου η οποία έχει μετονομασθεί πλέον σε VIII μεραρχία, ενισχύεται με νέους στρατιωτικούς σχηματισμούς του ελληνικού στρατού, που επανδρώνουν το υφιστάμενο μέτωπο επίθεσης κατά του τουρκικού στρατού.

Επίσης με διαταγή του ελληνικού στρατηγείου, ανακαλούνται οι δυνάμεις που βρίσκονται στην Βόρειο Ήπειρο, στην περιοχή της Κορυτσάς, για να ενισχυθεί επιπλέον η δύναμη κρούσης του ελληνικού στρατού, ενώ στα τέλη Νοεμβρίου 1912, φτάνει και η II Μεραρχία

Σχηματίζονται δύο τακτικά αποσπάσματα μάχης, στα οποία απαρτίζονται από ελληνικές εθελοντές, προερχόμενοι από όλα τα μέρη της Ελλάδος, από την Κρήτη, από τη Μάνη και από την Κύπρο. Αυτά τα δύο τακτικά αποσπάσματα μάχης, εντάσσονται, αναμειγμένα, στις μονάδες του τακτικού ελληνικού στρατού.

Αρχικά, οι ελληνικές δυνάμεις επιχειρήσαν εναντίον του τουρκικού στρατού, στα υψώματα του Δρίσκου, όπου και συνάντησαν ηυσοαλήα αντίσταση, από τις τουρκικές μονάδες, οι οποίες στην συνέχεια προχώρησαν σε αντεπίθεση, ενέργεια, η οποία αποκρούστηκε με επιτυχία.

Σε αυτή τη δύσκολη επιχειρησιακή φάση του πολέμου, το ελληνικό στρατηγείο, έλαβε την απόφαση να ξεκαθαρίσει τις όποιες τουρκικές αντιστάσεις, νότια της οχυρωματικής γραμμής της τουρκικής άμυνας των Ιωαννίνων, στην περιοχή από την Μανωλιάσσα, ως τα υψώματα της Αετοράχης.

Ο τουρκικός στρατός, ήταν πλέον περιορισμένος γύρω από τις οχυρές τοποθεσίες της Μανωλιάσσας και του Μπιζανίου, πράγμα το οποίο επιβεβαιώθηκε στην πορεία, καθώς μονάδες του ελληνικού στρατού, βρέθηκαν απέναντι σε τουρκικά οχυρά και χαρακώματα.

Στις 30 Νοεμβρίου το πρωί, μονάδες της II μεραρχίας κινήθηκαν προς την Μανωλιάσσα και την κατέλαβαν την 1η Δεκεμβρίου 1912.

Συνέχεια στο επόμενο φύλλο

ΣΧΟΛΗ ΟΔΗΓΩΝ

ΑΦΟΙ ΛΑΜΠΡΟΥ ΔΗΜ. ΜΗΤΣΗ

Valhallavägen 82 11427
STOCKHOLM
www.jarlatrafik.se

Tel.: 08-208393 08-109668

Fax: 08-201523

Η ΜΑΝΩΛΙΑΣΣΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Από τις 13 Μαρτίου 2009, λειτουργεί η ιστοσελίδα της Μανωλιάσσας στη διεύθυνση:

www.manoliasa.gr

Η ιστοσελίδα είναι σε αρχικό στάδιο και συνεχώς εμπλουτίζεται.

ΙΣΤΟΡΙΑ

«Τ'αχνάρια» συνεχίζουν τη στήλη της ιστορίας δημοσιεύοντας στοιχεία-αποσπάσματα από τον αγώνα για την απελευθέρωση των Ιωαννίνων. Γεγονότα που διαδραματίστηκαν στη Μανωλιάσσα και συνετέλεσαν αποτελεσματικά στον απελευθερωτικό αγώνα του 1912-13. Δημοσιεύουμε αποσπάσματα από το βιβλίο: **Βαλκανικοί Πόλεμοι 1912-13** Πολεμική Έκθεση του Γενικού Editorial Στρατού.

Συνέχεια από το προηγούμενο φύλλο

III. Εκτός της VI Μεραρχίας αφίκετο προς ενίσχυση του Στρατού Ηπείρου και το απόσπασμα Χίου αποτελούμενον εκ 4 ταγμάτων και δύο ορειβ. ησομένων πυρ/χιών Κρουπ, ολικής δυνάμεως 28 αξ/κών, 4475 οπλιτών και 4 πολυβόλων.

Το απόσπασμα τούτο επιβιβασθέν εν Χίω ατμοπλοίων μέχρι της 22ας ώρας της 26ης Δ/βρίου ανεχώρησε εκείθεν το μεσονύκτιον της ίδιας ημέρας.

Τα κομίζοντα τούτο ατμόπλοια κατέπλευσαν εις Πρέβεζαν την 14ην ώραν της 29 Δ/βρίου, λόγω όμως των παρουσιασθεισών δυσχερειών το απόσπασμα ετερμάτισε την αποβίβασίν του μόλις την 31ην Δεκεμβρίου.

Κατόπιν διαταγής του Αρχηγού Στρατού Ηπείρου το απόσπασμα έδει να τεθή εν πορεία ευθύς άμα τη αναχωρήσει της VI Μεραρχίας και να αχθή εις περιοχήν Πεστά - Λαγάτορα εις την διάθεσιν του Αρχηγού ως γενική εφεδρεία. Πλην όμως ένεκα της σημειωθείσης βραδύτητος κατά την αποβίβασιν και της ανάγκης συμπληρώσεως των ελλείψεων, ετέθη τούτο εν πορεία την 8.30 ώραν της 2ας Ιανουαρίου αφιχθέν την 16ην ώραν εις Λούρον.

Εκείθεν την 15.30 ώραν της 3ης Ιανουαρίου έφθασε το απόσπασμα εις Φιλιππιάδα, ένθα αφήκε τας δύο ορ. πυρ/χίας, την 16ην ώραν της 4ης Ιανουαρίου εις Χάνι Κουκλήδι και την 16.30 ώραν της 5ης Ιανουαρίου εις Λαγάτορα.

IV. Η 1/3 μούρα πεδινού πυρ/κού, ήτις λόγω δυσχερειών δια τον ανεφοδιασμόν της διετάχθη την 23ην Δ/βρίου και επανήλθεν εκ Φιλιππιάδος εις Πρέβεζαν, εκινήθη εκείθεν την 1ην Ιανουαρίου και δια Φιλιππιάδος και Χάνι Χαϊδερίν συνεκεντρώθη την 4ην Ιανουαρίου εις Χάνι Εμίν Αγά.

Την 19ην Δ/βρίου απεβιβάσθησαν εις Πρέβεζαν και δύο ακόμη βαρέα πυροβόλα των 105 προερχόμενα εκ Λαρίσης, άτινα μετεφέρθησαν εις Κανέταν.

Επίσης εξ βαρέα πυροβόλα των 150 μετεφέρθησαν διαδοχικώς εκ των οχυρών Άρτης εις Κανέταν.

Αι εκ του εσωτερικού αφιχθείσαι ενισχύσεις διετέθησαν εις τας μονάδας προς συμπλήρωσιν της δυνάμεως των, εκ δε των πλεονασμάτων συνεστήθη ανεξ. τάγμα πεζικού κληθέν 1ον ανεξ. τάγμα πεζικού, του εις την διάθεσιν της II Μεραρχίας ετέρου ανεξαρτήτου τάγματος πεζικού μετονομασθέντος εις 2ον ανεξ. τάγμα πεζικού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΙ

Γεγονότα από 16 Δεκεμβρίου 191 μέχρι 6 Ιανουαρίου 1913

I. Περιφέρεια Μετσόβου

Την 17ην Δεκεμβρίου ανεχώρησεν εκ Μετσόβου επιστρέφων εις Αθήνας ο συν/χης Μπορντώ. Την εσπέραν, κατόπιν πληροφορίας ότι αι περισσότεραι τουρκικαί δυνάμεις είχαν αναχωρήσει εκ Τριστένου κατευθυνθείσαι προς Τσεπέησον και Μπάγιαν και ότι το Γρεβενίτιον ήτο κενόν εχθρού, ο φρούραρχος Μετσόβου διέταξεν, όπως το 1/24 τάγμα πεζοναυτών προχωρήσει την 19ην Δεκεμβρίου και εγκατασταθή εις Χρυσοβίτσαν, τα δ' εθελονητικά σώματα εις Ανθοχώρι (Δερβεντίσταν). Όντως η διαταγή εξετελέσθη. Εν τω μεταξύ, εκ των αφιχθεισών εκ του εσωτερικού ενισχύσεων εξ εθνοφρουρών, οργανώθη εν νέον τάγμα, το οποίον όμως δεν είχε σπουδαίαν μαχτηκίην αξίαν, ένεκα του ποιού των ανδρών του.

Την 22αν Δ/βρίου κατόπιν τηλεγραφήματος των κατοίκων της περιφέρειας Γρεβεντίου - Χρυσοβίτσης - Κράψης προς το Υπουργειον των Στρατιωτικών αιτούντων προστασίαν κατά της απειλούμενης καταστροφής των χωρίων αυτών, ο φρούραρχος Μετσόβου απεφάσισε να επιτεθή κατά του εις Τρίστενον εχθρού, εκδώσας διαταγήν συμφώνως προς την οποίαν: α') οι εθελονταί πρόσκοποι την 11.30 ώραν της 23ης Δεκεμβρίου θα επετίθεντο εξ Ανθοχωρίου και Προσγοηίου κατά του Προφήτου Ηλία Δεμάτι, β') το 1/24 τάγμα πεζοναυτών εκκινούν εκ Χρυσοβίτσης θα έφθανε την 11.30' ώραν εις Πέτραν, οπόθεν θα επετίθετο κατά των περί το Τρίστενον εχθρικών θέσεων. γ') το σώμα των ερυθροχιτώνων εκ Μετσόβου θα ήγυετο δια Ποιτισίς προς το Γρεβενίτιον, δ') τα υπόλοιπα τμήματα (διήνοχια πεζικού, τρεις λόχοι εθνοφρουρών, ορειβ. πυρ/χία) δια Πλάκας θα επετίθεντο κατά Τριστένου.

Εις Μέτσοβον θα παρέμενεν εις λόχος εθνοφρουρών.

Η κίνησις είχε καθορισθή, ώστε η επίθεσις ειδικώς κατά των εις Τρίστενον εχθρικών δυνάμεων να ή σύγχρονος εξ όλων των κατευθύνσεων.

Πλην όμως η επικρατήσασα εξαιρετική κακοκαιρία μετά πυκνοτάτης ομίχλης εδυσχέραινε την κίνησιν των τμημάτων και ανέτρεψε τα σχέδια της διοικήσεως.

Η μάχη της Μανωλιάσσας

Ο εχθρός εξ αντιθέτου διαθέτων επαρκείς δυνάμεις (μόνον εις Τρίστενον υπήρχον 900 άνδρες μετά 3 πυροβόλων και δύο πολυβόλων) και ενισχυθείς τελευταίως είχε αποφασίσει, κατά πληροφορίας ηφθείσας την τελευταίαν στιγμήν, να επιτεθή αιφνιδιαστικώς κατά Μετσόβου την νύκτα των Χριστουγέννων. Επί πλέον επί των υπ' αυτού κατεχομένων θέσεων είχε κατασκευάσει ορύγματα και τοίχους εκ λίθων επί των βραχωδών μερών, παρουσιάζων ούτω μίαν γραμμήν οπωσδήποτε οργανωμένην.

Περί την 13ην ώραν η κυρία φάλαγγ ήλθεν εις επαφήν μετά των προκεχωρημένων εχθρικών τμημάτων ανατολικώς Τριστένου. Αι χαρακτηριστικά δυσχέρειαι του εδάφους παρεκώλυον τας κινήσεις, ο δε εχθρός είχε καταλάβει και οργανώσει άπάσας τας οδεύσεις.

Τα εκατέρωθεν τμήματα και ειδικώς το τάγμα πεζοναυτών, όπερ έμελλε να ενεργήση εκ της κατευθύνσεως του νότου, διέθεσε ήδη λόχον προς Πέτραν, το δε υπόλοιπον εκ Χρυσοβίτσης ευρέθη την 15ην ώραν όπισθεν της κυρίας φάλαγγος, μεθ'ής παρ' ολίγον να συμπληκί εκ παρεξηγήσεως.

Ο προς Πέτραν αποσταθείς λόχος καίτοι εύρε ταύτην κενήν εχθρού ούτε προς βορράν εστράφη, ίνα ενισχύση τον αγώνα της κυρίας φάλαγγος, ούτε προς νότον, ίνα ενισχύση τον αγώνα κατά Δεμάτι των εθελοντικών τμημάτων.

Το σώμα των ερυθροχιτώνων μετά τινων μικρών εθελοντικών σωμάτων, κατόπιν μικράς αψιμαχίας περί το Γρεβενίτιον, εισήλθεν εις το χωρίον τούτο περί την 13ην ώραν.

Εκείθεν τα τμήματα ταύτα ουδόλως εκινήθησαν κατά Τριστένου, όπως προσβάλλησι τον εχθρόν εκ του πλευρού και των νώτων.

Η συνέχεια στο επόμενο.

Τελευταία στιγμή κυριολεκτικά λάβαμε από το Δήμο Στυλ. Χρόνη τους παρακάτω στίχους. Συμπιέσαμε την ύλη και τους δημοσιεύουμε:

«Μανωλιάσσα αιματοβαμμένη στο Σύνταγμα γραμμένη»

Πότε θα'ρθει η καλοκαιριά
στης Μανωλιάσσας το βουνά, γίνεται
η χαλασιά.

Πότε θα φλεβαρήσει
απ' το πολύ το κρύο όλα έχον
παραλύσει

Να φανούν όλα τα βράχια
και όλα τα κοντοράκια.

Πώς πολεμάνε τα παιδιά
όλα τα φανταράκια, μανιάτες
παλικάρια.

Καραγιάννη, Φτελιά και Στερούλες
σ' όλες τις ραχούλες.

Γκοφαλιάρα, Κορτζοπούλα και
Κωστάκια

πολεμάνε όλα τα φανταράκια.

Στο ύψωμα Σταρά και στα ψηλά
λιθάκια

Μανιάτες παλικάρια.

Το ντελί τα πυροβόλα

τα ισοπεδώσαν όλα

Βάζον από μακριά

απ' ης Ολύτσικας τα βουνά

Χτυπάνε τις γραμμές

και όλες τις γκιματιές.

Στον Αϊ-Λια τον δίκκορφο

τους βάλαν στον κατήφορο.

Ντούσκο, Γκόρμπες και Γιαλί

μάχονται Μανιάτες Κρητικοί.

Με τις λόγγες αϊ μπροστά

τίποτα δεν τους σταματά.

Μανωλιάσσα αίμα ποτισμένη

στο σύνταγμα γραμμένη

Γράφτηκε στην ιστορία

το '12 και το '13.

Τους κνηγάει ο στρατός

εκδίκηση να πάρει

στις 21 τον Φλεβάρη.

Τους βάλαν όλους αϊ μπροστά

κατρακύλα στην πλαγιά,

να τους στείλουν στον πασαά.

Δεν εφοβήθηκαν ποτέ

τις βιδες τα κανόνια

παρά την παγωνιά

και τα πολλά τα χιόνια

Δημοσθένης Χρόνης
του Στυλιανού

Φοροτεχνικό - Λογιστικό Γραφείο

Ευάγγελος Γκούμας

Φοροτεχνικός Λογιστής

Α' ΤΑΞΗΣ

Ζακύνθος 10
163 43 Ηλιούπολη
Τηλ.: 210-99 51 019,39
κιν.: 6932 215 012
e-mail: gouman@hol.gr

Λαογραφία - Παράδοση

Ηπειρώτικο ποιμενικό λεξιλόγιο

Ζυγούρι (το): Πρόβατο που μόλις έχει περάσει το πρώτο έτος της ηλικίας του.

Βετούλι (το): Κατσίκι ενός έτους.

Κάτσεννα: Άσπρη προβατίνα με κόκκινο πρόσωπο.

Μαυλάω: Καλώ κοντά μου με ι-διόρρυθμη φωνή οικόσιτα ζώα.

Μπλιόρα (η): Η πρωτόγεννη γίδα.

Πιτιά (η): Το στομάχι των κατσικιών από το οποίο παίρνουν το πήγμα (ένζυμο),

για να πήξουν το γάλα για τυρί.

Σταλίζω, στάλος (ο): Καλοκαιριάζιτη μεσημεριανή ανάπαυση των ζώων κάτω από τον ίσκιο των δέντρων.

Στέρφα (η): Η στείρα θηλύκια.

Στρούγκα (η): Πρόχειρο μαντρί με κλαδιά ή πέτρες για το άρμεγμα των ζώων.

Τσαγκάδι (το): Η γίδα ή προβατίνα που έμεινε χωρίς θηλασμό (κατσικιού ή αρνιού) π.χ. λόγω αποβολής.

Τσάρκος (ο): Ο παιδικός σταθμός της στάνης. Μια καλύβα που βάζουν τα νεογέννητα αρνιά, όταν οι μανάδες τους πάνε για βοσκή. Αλίμονο σ' όποιον ξένο πλησιάσει τον τσάρκο. Το τσοπανόσκυλο θα τον κομματιάσει.

Τσούλα (η): Προβατίνα με μικρά αυτιά.

Παραδοσιακά παιχνίδια

Η γ'ρούνα

Η γ'ρούνα ήταν ένα διασκεδαστικό παιχνίδι για μεγάλα αγόρια. Το παιχνίδι παίζεται σε ανοιχτό χώρο από 5-6 αγόρια μαζί και καθένα για δικό του λογαριασμό. Κάθε παίκτης κρατάει ένα σκόπι και υπάρχει ένα μεταλλικό κουτί ή μια πουρναρόριζα στρογγυλή, η λεγόμενη γ'ρούνα.

Στο κέντρο του χώρου, τα αγόρια κάνουν μια μεγάλη γούρνα και γύρω απ' αυτή, στην περιφέρεια ενός νοπτού κύκλου, κάνουν τόσες λακούβες όσες είναι και οι παίκτες. Γρουνιάρος γίνεται ένας από τους παίκτες με την εξής διαδικασία: βάζουν τα ξύλα κάτω και πάνω στη

γ'ρούνα και τα πετούν ψηλά. Γρουνιάρος γίνεται αυτός που η γ'ρούνα έπεσε κοντά στο σκόπι του.
Στη συνέχεια, πετούν τη γ'ρούνα μακριά και ο γ'ρουνιάρος προσπαθεί με το ξύλο του να βάλει τη γ'ρούνα στη φωλιά της (κεντρική γούρνα). Οι άλλοι παίκτες προσπαθούν να διώξουν με τα σκόπια τη γ'ρούνα πάπι μακριά και προσέχουν τη δική τους γούρνα να μην την πιάσει ο γρουνιάρος. Ο γρουνιάρος καιροφυλα-

κτεί μήπως προλάβει κάποιον που να μην έχει το σκόπι του στην τρύπα του για να την καταλάβει εκείνος κι έτσι γίνεται γουρνιάρος ο παίκτης που έχασε τη γούρνα.

Όταν ο γουρνιάρος κατορθώσει να βάλει τη γ'ρούνα στη φωλιά της, τότε γίνεται αλληγάη. Φεύγουν όλοι από τις θέσεις τους και με το σκόπι τους ο καθένας πιάνει μια γούρνα (εκτός από την κεντρική). Όποιος δεν προφταίνει να βάλει το σκόπι σε μια γούρνα, γίνεται γουρνιάρος. Και το παιχνίδι συνεχίζεται μέχρι τελικής πτώσεως.

Δημοτικά τραγούδια

Τα άψυχα πράγματα προσωποποιούνται, παίρνουν ζωή και "χτυπάνε" τους ντόπιους εκεί που πονάνε: Στο χώμα τους, στη γης τους. Αντά που μεγάλωσαν μαζί με σένα στη γη σου είναι δικά σου. Είναι και δικά σου. Κομμάτια από σένα. Τον εαυτό σου. Την ψυχή σου. Κι όταν ανήμπορα ν' αντιδράσουν τα βλέπεις να μαραίνονται, να τυραννιούνται, να κακοποιούνται, πονάς, πληγώνεσαι, ώσπου στο τέλος επαναστατείς για χάρη τους. Τέτοια προτροπή δίνει ένας απλός πλάτανος, που εξωτερικά του όλα φαίνονται εντάξει, στο παρακάτω τραγούδι:

- Τι έχεις καημένη πλάτανε και στέκεις μαραμένος,
με το νερό στις ρίζες σου τα φύλλα στον αγέρα;

- Αλήπαισις απέρασε με δέκα οχτώ χιλιάδες.

Μονιδέ στον ίσκιο μ' έκατσε, μονιδέ και στη δροσιά μου
παρά σημάδι μ' έβαλαν ούλοι με την αράδα.

Άλλοι βαρούν τους κλώνους μου κι άλλοι βαρούν τα φύλλα
κι ο σκύλος ο Αλήπαισις βαρεί μεσ' στην καρδιά μου.

Μαράθηκαν τα φύλλα μου, μαράθηκε η καρδιά μου...

Κι ο πλάτανος δεν ψεύδεται. Δεν ήταν λίγες οι φορές που οι ορδές του τύραννου ξέσπαγαν σε πράγματα άψυχα (εκκλησιές, βρύσες, δέντρα, κ.ά.) για να εκδικηθούν την αντίσταση. Κέρδιζαν έτσι μια ηθική ικανοποίηση καταστρέφοντας πράγματα χρήσιμα στη ζωή του αντίπαλου.

Παρακάτω το λεύτερο νερό, που φεύγει, τρέχει και χάνεται, για μια στιγμή κοινοστεύεται και μιλά σε μια μηλιά, ένα δέντρο που από την εποχή του Αδάμ έχει προσωποποιηθεί και συνδεθεί με τη μοίρα των ανθρώπων:

Θιαμάζω το κρύο νερό, το πούθε κατεβαίνει
Από γκρεμό γκρεμίζεται, σε περιβόλι μπαίνει,
ποτίζει δάφνες και μηλιές και τρεις νεραντζοπούλες,
ποτίζει δέντρα και κλαριά, ποτίζει λειμονίτσες,
και μια μηλιά γλυκομηλιά στέκεται μαραμένη.
- Τι έχεις μηλιά και θλίβεσαι και βαριαναστενάζεις,
μήνα τα μήλα σου βαρούν, μήνα νερό σε λείπει;
- Κι ούτε τα μήλα μου βαρούν, κι ούτε νερό με λείπει.
Μόν' μάραν τα νιάτα μου, που τάχω σκλαβωμένα...

Η θυσία του πρωτομάστορα, του πρωτοτεχνίτη ή κάποιου από το στενό συγγενικό του περιβάλλον, προκειμένου να πετύχει το έργο του, κοινωνικό ή τεχνικό, είναι πάρα πολύ συχνή στο δημοτικό μας τραγούδι, άρα και στη λαϊκή παράδοση της εποχής. Η θυσία είναι άγια, κατά τη λαϊκή αντίληψη. Το αίμα που αυτή ποτίζει - και όχι οποιοδήποτε αίμα - δυναμώνει τη ζωή, τα δέντρα, τις πέτρες. Κάνει ξεροχώραφα να ανθίζουν. Γεφύρια να στερεώνονται. Σκλαβωμένους να πεισματώνουν κι έτσι να λευτερώνονται.

Το 1878 λευτερώθηκε ο νομός Άρτας. Το μεγαλύτερο μέρος της Ηπείρου όμως παρέμενε υπόδουλο. Ιδού πώς το τραγούδησε αυτό η λαϊκή μούσα:

Σ' όλο τον κόσμο ξαστεριά, σ' όλο τον κόσμο ήλιος
και στα καημένα Γιάννινα μαύρο βαρύ σκοτάδι...

Κι ένα τραγούδι, πολύ μεταγενέστερο, ανάγεται στις αρχές του 1900:

"Αβέρωφ" τα κανόνια σου σπάσαν τα Δαρδανέλια
και οι φαντάροι δέσανε τ' Αλή πασά τα χέρια...

Όπου «Αβέρωφ» βέβαια εννοείται το θρυλικό θωρηκτό του πολεμικού μας ναυτικού, δωρεά του Ηπειρώτη εθνικού ευεργέτη Γεωργίου Αβέρωφ και όπου στο όνομα "Αλή πασάς" καθρεφτίζεται ο κάθε Τούρκος, ο κάθε εχθρός της πατρίδας...

ΕΠΙΠΛΑ ΚΟΥΖΙΝΑΣ
ΝΤΟΥΛΑΠΕΣ
ΠΟΡΤΕΣ
ΣΥΝΘΕΣΕΙΣ

ΘΩΜΑΣ ΓΙΔΑΡΗΣ

ΤΗΛ. 26510 90720
ΚΙΝ. 6978 286290

ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ
ΜΕΛΕΤΗ
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ
SERVICE

ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ
ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΑΝΥΨΩΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΚΟΜΙΣΕΙΣ
ΣΙΝΤΟΣ
Πεδινή Ιωαννίνων
Διαθέτουμε:
• ΓΕΡΑΝΟ ΕΚΦΟΡΤΩΣΗΣ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ
• ΦΟΡΤΟΤΑΞΙ Τηλ. 26510 91905, 6944 943023

ΧΡΑΡΡΑΣ

ΣΤΑΘΜΟΣ
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ

Λ. Αθηνών 308
Περιστέρι Τ.Κ. 121.36,
Τηλ. 210 5733903,

Fax: 210 5733986

ΨΑΡΟΤΑΒΕΡΝΑ
«Η ΤΡΑΤΑ»
ΚΛΕΑΡΧΟΣ ΜΠΕΛΛΟΣ

Το στέκι
για καλοφαναδες

Ψάρια φρέσκα
Αστακοί
Καραβίδες
Καθαμαράκια
από την Τράτα μας
κατευθείαν στα κάρβουνα
Αξιοπρεπές περιβάλλον

ΠΑΡΑΛΙΑ ΝΕΑΣ ΜΑΚΡΗΣ
ΤΗΛ. (0294) 94794

Λίγ' απ' όλα ... για όλα

Αγαπητοί συγχωριανοί, φίλες και φίλοι γειά σας.

Χρόνια πολλά και καλή χρονιά, όχι από τυπική συνήθεια αλλά ουσιαστικά. Ο χρόνος που έφυγε μάς γύρισε πίσω περισσότερο από μία δεκαετία. Οι αλλαγές που συμβαίνουν είναι αβρόβλεπτες, ήρθαν τα πάνω-κάτω, άλλαξε η ζωή μας. Ο λαός μας οδηγείται στην εξαθλίωση, η νεολαία μας στην απόγνωση και η παιδεία στην αποσύνθεση. Η κοινωνία έχει ανάγκη από όραμα, ελπίδα και προοπτική και εμείς δε θα χάσουμε την ελπίδα. Θα σταθούμε όρθιοι με αξιοπρέπεια και με πίστη ότι θα τα καταφέρουμε. Σας ευχόμεστε δύναμη και κουράγιο.

Ελπίζω να 'χατε καλό ποδαρικό κι όλα να έρθουν «δεξιά». «Ποδαρικό» ονομάζεται στην Ελλάδα η πρώτη εθιμική κίνηση που γίνεται με τον ερχομό κάθε καινούριου χρόνου. Είναι η πρώτη είσοδος-επίσκεψη συγγενούς ή φιλικού προσώπου στο σπίτι μας το πρωί της Πρωτοχρονιάς. Πιστεύεται ότι το πρόσωπο αυτό θα φέρει το μήνυμα της αλλαγής του χρόνου, την καλή τύχη και επιτυχία για όλη τη χρονιά. Για τη σιγουριά του αποτελέσματος, φροντίζουν να δέχονται «ποδαρικό» από συγγενικό πρόσωπο και αν είναι δυνατόν από μικρό παιδί γιατί χαρακτηρίζεται με τα στοιχεία της αθωότητας και της ειλικρίνειας. Πιστεύεται μάλιστα ότι το πρώτο βήμα πρέπει να γίνει με το δεξί πόδι για να φέρει ευτυχία, να έρθουν όλα «δεξιά», καλότυχα. Σήμερα τα πράγματα αλλάζουν καθώς ποδαρικό μπορεί να θεωρηθεί και το πρώτο τηλεφώνημα ή το πρώτο μήνυμα που θα εμφανιστεί στην οθόνη του κινητού. Για την καταγωγή του εθίμου, πληροφορίες μας δίνει η Παλαιά Διαθήκη στο βιβλίο της Γένεσης (30,30), ενώ το ίδιο έθιμο είχαν και οι Ρωμαίοι (Ανακτα, Α' σελ. 118). Η δοξασία επιβίωσε και στα Βυζαντινά χρόνια παρά τις επικρίσεις που δέχτηκε από τους Πατέρες της Εκκλησίας και έφτασε ως τις μέρες μας.

Αναζητώντας τις ρίζες του εθίμου του Χριστόφωμου και της Βασιλόπιτας, οδηγήθηκα στην αρχαιότητα, στις προσφορές άρτου των αρχαίων ημών προγόνων προς τους θεούς, κατά τη διάρκεια των εορτών. Κατά την εορτή του θερισμού, που ήταν αφιερωμένη στη Δήμητρα, κατασκεύαζαν ένα καρβέλι από νέο σιτάρι. Επίσης, προς τιμήν του Απόλλωνα κατά την εορτή των **Θαργηλίων**, έψηναν το θάργηλο άρτο. Το έθιμο της Βασιλόπιτας συνεχίστηκε επί των ρωμαϊκών (Σατουρνάλιων) και αργότερα το παρέλαβαν οι Φράγκοι. Το έθιμο κατά τη θρησκευτική παράδοση συνδέεται και με την προσωπικότητα του Μ. Βασιλείου. Ο Μέγας Βασίλειος, για να προστατεύσει την περιφέρειά του, την Καισάρεια της Καππαδοκίας, από επιδρομή αλλοφύλων, έκανε έρανο και μάζεψε χρυσά νομίσματα και άλλα τιμαλφή, για να τα δώσει στους εχθρούς, ώστε να τους δελεάσει και να μην λεηλατήσουν την περιοχή του. Ο εχθρός, όμως, τελικά, δεν κατόρθωσε να εισβάλει στην Καισάρεια και τα τιμαλφή έμειναν. Τότε, ο Μέγας Βασίλειος είτε να φτιάξουν μικρές πίτες-ψωμάκια, μέσα στις οποίες έβαζαν και ένα χρυσό νόμισμα, ή κάτι άλλο από όλα τα πολύτιμα πράγματα που είχαν μαζευτεί. Οι πίτες αυτές μοιράστηκαν σε όλους και ο καθένας κρατάγε ό,τι του τύχαινε. Πάρα πολλά έτυχαν και στα παιδιά... Η Βασιλόπιτα, αγιοβασιλιάτικο έθιμο πολλών αιώνων, μεταφέρεται από γενιά σε γενιά, για να μας θυμίζει την αγάπη και την καλοσύνη αυτού του Αγίου ανθρώπου. Χαρακτηριστικό στοιχείο της Βασιλόπιτας είναι ότι ο άνθρωπος δοκιμάζει την τύχη του με το κέρμα της, προσπαθώντας να μαντέψει πώς θα του έρθουν τα πράγματα στη νέα χρονιά.

Ο τοπικός τύπος για το πρόβλημα του νερού έγραψε: «Σοβαρό πρόβλημα έλλειψης νερού παρουσιάστηκε τις τελευταίες μέρες στην τοπική κοινότητα Μανωλιάσας στα Γιάννενα, η οποία υδρεύεται από υδρομάστευση, λόγω της παρατεταμένης ανομβρίας. Η εταιρία ΒΙΚΟΣ ΑΕ, για την αντιμετώπιση του προβλήματος, προσέφερε σημαντικές ποσότητες εμφιαλωμένου νερού, το οποίο έχει διανεμηθεί στα νοικοκυριά του χωριού. Ο Δήμος Ιωαννιτών εκφράζει τις ευχαριστίες του στην εταιρία ΒΙΚΟΣ ΑΕ, για την προσφορά αυτή.»

«Τ'αχνάρια» στο φύλλο 29 του 2000 έγραψαν για το νερό:

Σ.Ο.Σ. ΤΟ ΚΕΦΑΛΟΒΡΥΣΟ ΣΤΕΡΕΥΕΙ

• ΚΙΝΔΥΝΕΥΟΥΝ ΟΙ ΚΑΤΟΙΚΟΙ ΤΩΝ ΧΩΡΙΩΝ ΜΑΣ
• ΠΡΟΣΒΑΛΛΕΤΑΙ Η ΚΟΙΛΑΔΑ ΤΟΥ ΔΩΔΩΝΑΙΟΥ ΤΟΠΙΟΥ
Πληροφορίες μας ήνευ πως στο **Κεφαλόβρυσο** και λίγα μέτρα πιο πάνω από την Αγία Παρασκευή ενεργείται γεώτρηση για την εκμετάλλευση των πηγών Κεφαλόβρυσου.

Η εταιρεία λέγεται AQUA SPRING και είναι ιδιωτικών συμφερόντων.

Πιστεύουμε ότι οι γεωτερήσεις στο Κεφαλόβρυσο θα δημιουργήσουν σοβαρά και ανεπανόρθωτα προβλήματα στο ρυθμό της ζωής, της ανάπτυξης και επιβίωσης των κατοίκων της περιοχής που υδροδοτούνται από τις πηγές του Κεφαλόβρυσου.

ΤΟ ΝΕΡΟ ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΟΒΡΥΣΟΥ

Δυτικά του ιερού της Δωδώνης και στα πόδια του χωριού Μεθιγγών, υπάρχει από αρχαιστάτων χρόνων μια πηλούσια σε νερό πηγή, η πηγή «Κεφαλόβρυσου». Είναι δε και η αρχή του αρχαίου ποταμού Δώδωνα σημερινού Λούρου. Επειδή είναι στα όρια των πρώην κοινοτήτων Μεθιγγών και Μανωλιάσας διεκδικείται κατά το ήμισυ απ' τα δύο αυτά χωριά. Επειδή ακόμη το νερό κυλάει, ως είναι φυσικό, προς τα κάτω, είχαν ανέκαθεν κατά το «γκαντιμί» συνθήθεια δικαιώματα επ' αυτού και τα δύο παρακάτω χωριά του Θεριακισίου και της Κοπάνης.

Ο Δώδωνας κατά το πέρασμά του κινούσε και έξι μύλους, από τους οποίους δυο μόνο είναι σε κατάσταση που μπορούν να διατηρηθούν και να λειτουργήσουν.

Υπάρχουν δυο Τούρκικα έγγραφα που ρυθμίζουν τη μοιρασιά του νερού.

Δημοσιεύω το νεότερο που έχει χρονολογία 13 Ιουλίου 1863:

1. Μανωλιάσας
2. Μεθιγγούς

Μουχμπήριδες των άνω χωριών

Οι κάτοικοι των χωριών Κοπάνης και Θεριακισίου επαραπονέθησαν για το κουκιμάτι ότι οι κάτοικοι των άνω δύο χωριών σας τους εμποδίζουν κατά το Γκαντιμί να ποτίζουν τα χωράφια του Ιμλιακίου των δύο χωριών των κι επειδή τούτο είναι άδικο και άτοπον, άμα ήβατε το παρόν μας αμέσως την ιδίαν ώραν να τραβήσει ο καθένας χέρι και να μην τους εμποδίσει εις το παραμικρόν να ποτίσουν τα ρηθέντα χωράφια των κατά το γκαντιμί και αν έχει κανείς να κάμει παρατηρήσεις να εξετασθεί για τίποτε και τον στέληνε την ίδια ώρα εδώ να δικασθώσιν ευνομίμως.

1863 την 13 Ιουλίου
Ο Γεν. Διοικητής Ηπείρου
Χουσεϊν Πασάς

Στις 18 Ιουλίου 2005 έγινε η πρώτη γεώτρηση στο «Κεφαλόβρυσο». Αναδημοσιεύουμε κατωτέρω έγγραφο που δημοσίευσαν τα ΠΡΩΙΝΑ ΝΕΑ:

Νομός:	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
Τίτλος:	"Γεώτρηση στην θέση Κεφαλόβρυσου για την ύδρευση του Δ.Δ. Μανωλιάσας"
Φορέας:	ΔΗΜΟΣ ΜΠΙΖΑΝΙΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
Προϋπολογισμός:	25300 €
Εγγύηση:	425 €
Πτυχίο:	ΥΔΡ
Τρόπος Δημ/σίας:	ΕΝΙΑΙΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΚΠΤΩΣΗΣ
Διεύθυνση:	Γρ. Δήμου Μπιζανίου
Πληροφορίες:	26510-91515
Ημ. Διεξαγωγής:	4/8/2005, 10:00
Λήξη:	10:00
Πηγή:	ΠΡΩΙΝΑ ΝΕΑ

«Τ'αχνάρια» έγραψαν για τη γεώτρηση το 2005, αρ. φύλλου 50:

Έσβησαν οι ελπίδες των Μανωλιασσιτών για νερό από τη γεώτρηση στο Κεφαλόβρυσο;

Απογοίτευση προκάλεσε στους Μανωλιασσίτες η αγγελία πως η γεώτρηση δεν απέδωσε τα αναμενόμενα. Ο πόθος των Μανωλιασσιτών για καλύτερο νερό δεν εκπληρώθηκε.

Στα 150 μέτρα βάθος κτύπησε το γεωτρύπανο αήλη δεν βρήκε σταγόνα νερό.

Σε έναν τόπο που όλα τα δεδομένα είναι θετικά για την ύπαρξη νερού, η γεώτρηση απέδειξε το αντίθετο.

Κάποιοι Μανωλιασσίτες αμέσως μετά την είδηση, εξέφρασαν την δυσπιστία τους για την αποτελεσματικότητα της γεώτρησης. Δεν ξέρω αν είναι ουτοπία ή ρομαντικό να ελπίζουμε ότι υπάρχει νερό.

Το αίτημα των Μανωλιασσιτών για ύδρευση του χωριού με καθαρό νερό, παραμένει. Κανένας σήμερα δεν μπορεί να στερείται των βασικών αγαθών και των βασικών εξυπηρετήσεων. Οι ελπίδες μας έσβησαν.

Πιστεύουμε πως το Τοπικό Συμβούλιο του δ.δ. Μανωλιάσας και ο δήμος μας, δεν θα σταματήσουν εδώ, θα συνεχίσουν την προσπάθεια, θα προβούν και σε άλλες γεωτερήσεις, θα εξαντλήσουν όλα τα περιθώρια ώστε οι Μανωλιασσίτες να απολαμβάνουν καθαρό και υγιεινό νερό.

Το αίτημα των Μανωλιασσιτών για ύδρευση του χωριού παραμένει στην πρώτη γραμμή.

Πιστεύουμε ότι ο δήμος μας και το Τοπικό Συμβούλιο θα συνεχίσουν την προσπάθεια να υδροδοτηθεί η Μανωλιάσσα το γρηγορότερο και οι Μανωλιασσίτες να απολαμβάνουν καθαρό και υγιεινό νερό.

Σε λίγες μέρες θα γιορτάσουμε τα 101 χρόνια από την απελευθέρωση των Ιωαννίνων. Το μνημείο που στήθηκε υπέρ των πεσόντων στις μάχες της Μανωλιάσας 1912-1913 από τον Πολιτιστικό Σύλλογο, κλείνει ένα χρόνο από τα εγκαίνια.

Ο Π.Σ. συνεχίζει τις εργασίες για τη διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου. Ήδη ένα μέρος από την πλευρά του δρόμου έχει καλυφθεί με τοιχοποιία.

Το τμήμα αυτό ανέλαβε κατόπιν μειοδοτικής προσφοράς ο κ. Αχιλλέας Σιώζος εκ Μεθιγγών.

Επίκαιρα όσο ποτέ άλλοτε είναι τα λόγια του Γ.Σεφέρη:

«Είμαστε ένας λαός με παλκαρίσια ψυχή που κράτησε τα βαθιά κοιτάσματα της μνήμης του σε καιρούς ακμής και σε αιώνες διωγμών και άδειων λόγων. Τώρα που ο τριγυρινός μας κόσμος μοιάζει να θέλει να μας κάνει τροφίμους ενός οικουμενικού πανδοχείου, θα απαρνηθούμε άραγε αυτή τη μνήμη; Θα το παραδεχτούμε τάχα να γίνουμε απόκληροι;»

Κλείνοντας, σας εύχομαι υγεία και κουράγιο να ξεπεράσουμε τις δυσκολίες που βιώνουμε.

Ο παλιός